

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΚΑΙ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

9. 'Οδός Πατησίων ἀριθ. 9.

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται ἀπ' εὐθείας εἰς Ἀθήνας διὰ γραμματοσήμου, χαρτονομισμάτων, χρυσοῦ κ τ λ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δουγούστου Μακὲ : Ο ΚΟΜΗΣ ΛΑΒΕΡΝΗ, (μετὰ εἰκόνων) μετάφρασις Χαρ. Ἀννίνου, (συνέχεια). — *Fortuné Boisgobey* : ΤΟ ΚΟΜΜΕΝΟ ΧΕΡΙ, μετάφρασις Δισώπου, (συνέχεια). — Ο ΑΙΟΙΔΟΣ ΤΗΣ ΦΛΩΡΕΝΤΙΑΣ, μετάφρασις Σοφίας Σ. Δούκα.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ προπληρωτέα

Ἐν Ἀθήναις φρ. 8, ταῖς ἐπαρχίαις 8,50
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρυσῷ 15.
Ἐν Ρωσίᾳ ρούβλια 6.

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ ΕΓΓΡΑΦΟΝΤΑΙ

εἰς τὰ Ἐκλεκτὰ Μυθιστορήματα. κατὰ πᾶσαν ἐποχὴν, ὑπολογιζομένης τῆς ἐτήσιας συνδρομῆς εἰς 104 φύλλα.

ΑΥΤΟΥΣΤΟΥ ΜΑΚΕ

Ο ΚΟΜΗΣ ΛΑΒΕΡΝΗ

ΚΑΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΝ ΧΑΡ. ΑΝΝΙΝΟΥ

(Συνέχεια)

— Καὶ τί ἦτο αὐτός ὁ Γιλβέρτος ; ἐξηκολούθησεν ὁ ὑπουργὸς καταστέλλων τὴν ἑξαψίν του.

— Ἦτο στρατιώτης . . . στρατιώτης παλαιὸς καὶ ἀνδρεῖος.

— Μοῦ φαίνεται ὅτι γνωρίζω αὐτὸ τὸ ὄνομα, εἶπεν ὁ Λουβοῦ ἐν ταραχῇ· γνωρίζω ὅλους τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς τὸν στρατόν ! . . . Αὐτὸς ὁ Γιλβέρτος δὲν ἦτο..

— Τυφλός, Ἐξοχώτατε.

— Καί . . .

— Καὶ εἶχε ξύλινον τὸν ἕνα πόδα . . . Ἠκρωτηριάσθη τοιοῦτοτρόπως εἰς τὴν πολιορκίαν τοῦ Μάεστρεχτ.

— Καὶ ἡ Βιολέττα . . . εἶνε κόρη του ; εἶπε διακόπτων αὐτὸν ὁ Λουβοῦ καταληφθεὶς ὑπὸ φόβου.

— Πῶς ! . . . ἡ Ἐξοχότης σας γνωρίζει τὸ ὄνομα τῆς συζύγου μου ; . . .

— Γνωρίζω τὰ πάντα ! ἀπήντησεν ὁ Λουβοῦ.

Καὶ προσέθηκε καθ' ἑαυτόν :

— Νὰ ἔμαθεν ἄρ' ἔτι ποτε αὐτὸς ὁ ἀχρεὺς ἀπὸ τὸν Γιλβέρτον ;

— Ποῦ ἀπέθανεν ὁ πενθερός σας ; ἠρώτησεν αὖθις ὁ Λουβοῦ, καὶ πῶς ἀπέθανεν ;

— Ἀπέθανε πτωχός, μὲ ὅλας τὰς καλὰς διαθέσεις μου, Ἐξοχώτατε, διότι, σας ὀρκίζομαι, ὅτι εἶχα σκοπὸν νὰ τὸν περιποιηθῶ, κατὰ τὰ γηρατειά του, τὸν καυμμένον.

Ὁ Λουβοῦ ἠσύχασεν ὡπωσοῦν, συλλογισθεὶς ὅτι ὁ Δεβὼτ δὲν θὰ ἐτόλμα νὰ ἐπαινέσῃ τοιοῦτοτρόπως τὸν Γιλβέρτον, οὐδὲ νὰ καυχῇθῃ διὰ τὰς καλὰς ὑπερ αὐτοῦ διαθέσεις του, ἂν ἤθελεν ὁ Γιλβέρτος ἀνακοινῶσαι πρὸς αὐτὸν τὸ περιστα-

τικὸν τοῦ κιθωτίου καὶ τὰς καταδιώξεις, ἃς ὑπέστη παρὰ τοῦ Λουβοῦ.

— Σ' ἐρώτησα ποῦ ἀπέθανεν ὁ πενθερός σου· εἰς τὸν πύργον σου βεβαίως ;

— Ὅχι, Ἐξοχώτατε, εἰς τὸ μικρὸν σπιτάκι του, μακρὰν ἀπ' ἐδῶ, νοσηλευόμενος ἀπὸ μόνην τὴν κόρην του, ἥτις δὲν τὸν ἄφησεν ἕως ὅτου ἔκλεισε τὰ μάτια του, διότι τὸν ἠγάπα φιλοστόργως καὶ ἦτο συγκινητικὸν πρᾶγμα νὰ βλέπῃ κανεὶς τὸν πατέρα ἐκεῖνον καὶ τὴν κόρην..

— Τοὺς εἶδες σύ ;

— ὦ, ὅχι, Ἐξοχώτατε, ποτέ· αἱ ἀσχολίαι μου, ἡ ἐργασία, τὴν ὁποίαν εὐηρεστήθητε νὰ μοῦ ἀναθέσετε, μ' ἠνάγκαζον νὰ μένω εἰς Βαλενσιέννην καὶ ἔμεινα ἀποχωρισμένος ἀπὸ τῆς συζύγου μου ἐκ τῆς πρώτης ἡμέρας τοῦ γάμου μου.

Ὁ Λουβοῦ κατελήφθη καὶ πάλιν ὑπὸ ἀνησυχῶν σκέψεων. Ἦτο ἀπίστευτος ὁ καταδιωγμὸς τῆς τύχης ὡς πρὸς τὸ ἀπόκρυφον τῆς γεννήσεως τῆς Ἀντωνιέττας, τὸ ὅποιον, ἐνῷ ἐφαίνετο ἐσβεσμένον, ἀνεζωογονεῖτο ἐξαίφνης. Ὁ Γιλβέρτος εἶχεν ἀποθάνει, ἀλλ' ἂντὶ ν' ἀποκομιθῇ εἰς τὸν τάφον του, τὴν ἀνάμνησιν τοῦ ἐν Μάεστρεχτ συμβάντος, ἐκκληροδοτεῖ αὐτὴν εἰς νέαν κόρην ζωηράν, φιλόδοξον, φιλικῶς συνδεδεμένην μετ' ὅλων τῶν ἐχθρῶν τοῦ Λουβοῦ. Ἦτο ἄλλο ἐν πλάσμα, τὸ ὅποιον ἦτο ἠναγκασμένος νὰ μισῇ, νὰ φοβῇται καὶ νὰ προσπαθῇ νὰ ἐξοντώσῃ.

Ὁ Δεβὼτ παρετήρησε τὴν λυπηρὰν ἐκείνην ρέμβην τοῦ προστάτου του· ἐννοεῖται δὲ ὅτι ἐσθλάσθη τόσῳ τὴν σιγὴν του, ὥστε καὶ αὐτὴν τὴν ἀναπνοὴν του ἐκράτει διὰ νὰ μὴ ταραξῇ τοὺς διαλογισμούς του.

— Ὁ Δεβὼτ αὐτὸς δὲν θὰ εἰσέβρῃ τίποτε ! ἐσκέφθη ὁ ὑπουργός· ἡ σύζυγός του δὲν τὸν ἀγαπᾷ.

Ἀποτόμως δὲ στρεφόμενος πρὸς αὐτόν :

— Διατί ἡ σύζυγός σου σ' ἐνυμφεύθη ; εἶπε διὰ τὰ χρήματά σου ;

— Φεῦ ! ἡ Ἐξοχότης σας λοιπὸν γνωρίζει τὰ πάντα ;

— Τὰ πάντα, σοῦ λέγω ! . . . Φέρεται ψυχρὰ μαζί σου, ὡς λέγουν ;

— Ψυχρά ! . . . Δὲν λέγετε καλλίτερα παγωμένη, Ἐξοχώτατε ! . . .

— Καὶ εἰς τί τὸ ἀποδίδεις αὐτό ;

— Ἀλλά, Ἐξοχώτατε. . .

— Λέγε. . . καταλαμβάνω ἐγώ.

— Ἀλλ' εἶνε τόσῳ λεπτόν τὸ πρᾶγμα, Ἐξοχώτατε ! . . .

— Καθόλου· θὰ σέ διευκολύνω ἐγώ. Δὲν ἐδέχθης εἰς τὴν κατοικίαν σου ἄτομα, τὰ ὁποῖα δὲν σοῦ εἶνε ἀρεστά ;

— Ἀλλά. . .

— Δὲν ἤλθον ἐσχάτως ὁ κύριος Ρυβαντέλ. . . ὁ κύριος Λαβερνὴ . . . ὁ κύριος . . .

— Βελαίρ ! ἀνέκραξε μετὰ ζωηρότητος ὁ Δεβὼτ.

— Ναί· ποῖος εἶνε αὐτός ὁ Βελαίρ ;

— Ἕνας μουσικός.

— Καὶ τί ἐζητοῦσε αὐτὸς ὁ μουσικός εἰς τὴν οἰκίαν σου ; Ἀγαπᾷς τόσῳ πολὺ τὴν μουσικὴν ;

— Ὅχι ἐγώ.

— Ἡ σύζυγός σου λοιπὸν ; Ἐξαίρετα ! Τί ἤλθον νὰ κάμουν ὅλοι αὐτοὶ οἱ κύριοι ;

— Ἦσαν περαστικοί, Ἐξοχώτατε.

— Εἶσαι βέβαιος, ὅτι δὲν ἀνέμιχθης εἰς καμμίαν συνωμοσίαν με' αὐτούς ;

— Ἐγώ ! Ἐξοχώτατε, ἀνέκραξεν ὁ Δεβὼτ ἔντρομος, ἐγὼ νὰ συνωμώσω ; . . . καὶ εἰς τί ; κατὰ τίνος ;

— Κατ' ἐμοῦ, παραδείγματος χάριν.

— Ἐξοχώτατε, με' κάμνετε ν' ἀνατρίχιάζω ! . . . Ἐγὼ νὰ συνομώσω κατὰ τοῦ εὐεργέτου μου ;

— Καὶ ὅμως ἔγεινεν αὐτό.

— Θὰ με' κάμετε νὰ κλάσω, Ἐξοχώτατε. Πόθεν κινούμενος συνελάβετε περὶ ἐμοῦ τοιαύτην ἰδέαν ;

— Διότι, κύριε Δεβὼτ, ὁ κύριος Λαβερνὴ καὶ ὁ κύριος Βελαίρ εἶνε ἐχθροὶ μου θανάσιμοι.

— Πῶς, Ἐξοχώτατε ! . . . τί εἶν' αὐτὸ ποῦ μοῦ λέγετε ; . . . Ὁ Βελαίρ, ἐκαῖνος ὁ πλάνης ; . . .

— Μάλιστα.

— Καὶ παραδίδει κιθάραν εἰς τὴν σύζυγόν μου ! . . . Καὶ ἐγὼ τὸ ἀνέχομαι ! . . .

— ὦ ! μὰ θὰ τὸν διώξω ἀμέσως.

— Διατί ; ἀφοῦ ἡ σύζυγός σου ἀρέ-

σκεται νὰ ἔχη σχέσιν μὲ αὐτὸν τὸν μουσικόν· ἤμπορεῖ νὰ προκαλέσῃ οἰκογενειακὰς ἐριδας.

— "Ἐγὼ ἤδη ἀρκετάς !

— "Α !

— Πολλὰ φαρμάκια ἔχω καταπιῇ.

— "Ἀλήθεια, κύριε Δεβώτ ;

— "Ω !

Καὶ ὁ προμηθευτὴς ἐν τῇ ἀπλῇ ταύτῃ καὶ βραχεῖᾳ ἀναφωνήσῃ συνεκεφαλαίωσε πᾶσαν τὴν ἱστορίαν τῶν θλίψεων του.

— "Ἐχεις καμμίαν ὑποψίαν ; ἠρώτησεν ὁ Λουδοῦ μὲ ἥθος οἰκτίρμον.

— Φεῦ ! κύριε . . .

— Κύριε Δεβώτ, πρέπει νὰ ἔχῃς βεβαιότητα.

— Καὶ πῶς νὰ κάμω ; μὲ περιπαίζου.

— "Ἐνόμιζα ὅτι εἶσαι ἔξυπνος ἄνθρωπος· καταλαμβάνω τώρα τί τρέχει. Εἶσαι ζηλότυπος ἀνευ λόγου καὶ τόσῳ τὸ καλὸν, διότι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει θὰ σ' ἐδοθήθουν ἐγὼ, ἔσο βέβαιος. Διότι ἐπὶ τέλους ἐνδιαφέρομαι, ἀφοῦ οἱ φίλοι τῆς συζύγου σου εἶνε ἐχθροὶ μου.

— "Ω ! Ἐξοχώτατε, ἀμέσως θὰ τὸν διώξω ἐκεῖνον τὸν Βελαιρ.

— Καὶ θὰ μὲ δυσχερεστήσῃς ὑπερβολικὰ ἐὰν τὸ πράξῃς, εἶπεν ὁ Λουδοῦ ἀνστηρῶς. Ἐνέργησε διὰ τὸν ἐκυτόν σου, ὅχι δι' ἐμέ. Μὲ ἀρκεῖ, ἀφοῦ ἔμαθα ὅτι τὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐφιλοζήνησες τοὺς κυρίους Ρυβαντέλ καὶ Λαθερνῇ, οἱ κύριοι αὐτοὶ ἦσαν περαστικοὶ καὶ δὲν ὑπῆρχε καμμία συνεννόησις μεταξύ σας.

— "Ω ! σὲς τὸ ὀρκίζομαι ! . . ἔπειτα, ἦτο μαζί των καὶ ὁ ἀνάδοχος μου, ἰδοῦ, Ἐξοχώτατε, ἐρωτήσατέ τον. Εἶνε λαμπρὸς ἄνθρωπος καὶ ἀνίκανος νὰ ψευσθῇ· ἐρωτήσατέ τον καὶ θὰ σὰς εἴπῃ ὅτι δὲν ἐγνώριζα οὔτε τὸν κύριον Ρυβαντέλ οὔτε τὸν κύριον Λαθερνῇ, ἂν καὶ ἐνυμφεύθην εἰς τὸ παρεκκλησίον τοῦ πύργου τοῦ τελευταίου τούτου, ἱεουργοῦντος τοῦ ἀναδόχου μου.

— "Α ! καὶ ἄλλη λεπτομέρεια, εἶπεν ὁ Λουδοῦ, καὶ πῶς εὐρέθης εἰς τὸν πύργον τοῦ Λαθερνῇ ;

— Ἦτον εἰς τὸν δρόμον μου, Ἐξοχώτατε, καθὼς ἐπέστρεφα ἀπὸ τὴν κατοικίαν μου.

— Τὴν κατοικίαν σου . . . ποίαν κατοικίαν σου ;

— Ἀπὸ τὸ μέρος ὅπου ἐγεννήθην, ἀπὸ τὸ χωρίον ὅπου ἐβαπτίσθην.

— Ἐξηγήσου καλλίτερα, εἶπεν ὁ Λουδοῦ, ὅστις τέλος διὰ τόσον ἐπιτηδείον ἐλιγμοῦ ἐπανάγαγε τὸν Δεβώτ εἰς τὸ περιφθονὸν ζήτημα τοῦ βαπτίσματος.

Ὁ Δεβώτ διηγήθη πρὸς τὸν ὑπουργὸν πῶς ὁ Ἰασπίνος διερχόμενος ἐκ τοῦ χωρίου μετὰ τινος γυναικὸς, ἐχρησίμευσεν ὡς ἀνάδοχος εἰς τὸ παιδίον, ὅπερ ὅλοι ἀπεστρέφοντο καὶ περιεφρόνουν.

— Καλὰ, εἶπε κατ' ἐκυτόν ὁ Λουδοῦ, ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶνε τόσῳ φοβερὸν πρᾶγμα, ὥστε νὰ τρομάξῃ ὁ Ἰασπίνος, ὡς πρὸ ὀλίγου ! κατὰ ἄλλο πρέπει νὰ τρέχῃ ἄς ἴδωμεν.

— Καὶ τί ἄνθρωπος εἶνε ὁ ἀνάδοχος σου ; ἠρώτησεν.

— Ἐξοχώτατος ἄνθρωπος, Ἐξοχώτατε.

— Θὰ ἔχῃς ἰσχυροτάτην προστασίαν, χάρις εἰς αὐτόν.

— "Α ! εἶπεν ὁ Δεβώτ χαίρων.

— Βέβαια· εἶνε φίλος τῆς κυρίας Μαιντενών.

— "Α ! ἐπανελάθεν ὁ Δεβώτ· ὁ ἀνάδοχος μου εἶνε φίλος τῆς κυρίας ; . .

— Δὲν τὸ ἐγνώριζες ; εἶπεν ὁ Λουδοῦ διακόπτων αὐτόν διὰ νεύματος, διὰ τῆς φωνῆς καὶ διὰ τοῦ βλέμματος ἐνταυτῷ.

— Δὲν εἶνε ἄξιον ἀπορίας τοῦτο, Ἐξοχώτατε, ἀφοῦ ἐγὼ δὲν γνωρίζω καλὰ τὸν ἀνάδοχόν μου, διότι μόλις τὸν εἶδα πέντε ἢ ἑξ ἑκατομμύρια εἰς τὴν ζωὴν μου.

— Μὲ ὅλα αὐτὰ, ἐσκέφθη ὁ Λουδοῦ, δὲν ἐξηγοῦνται οἱ φόβοι τοῦ Ἰασπίνου.

"Α ! . . . τώρα τὸ ἐσυλλογίσθην ! . . . Ἐκεῖνη ἡ γυνή, ἥτις ἦτο μαζί του ὅτε διήρχετο ἐκ τοῦ χωρίου ! . . . Ἀββάς νὰ φέρῃ μαζί του γυναῖκα . . . καὶ θὰ τρέχῃ αὐτοῦ μέσῃ ! Εἶπέ μου, Δεβώτ, ἐξηκολούθησεν ὁ Λουδοῦ, μού ἔκαμες λόγον ἕως τώρα περὶ τοῦ ἀναδόχου σου, ἀλλὰ τίποτε δὲν μοῦ εἶπες περὶ τῆς ἀναδόχου σου.

— "Ω, διαφέρει, Ἐξοχώτατε· τὸν ἀνάδοχόν μου τὸν γνωρίζω ὅπως οὖν, ἀλλὰ τὴν ἀνάδοχόν μου δὲν τὴν γνωρίζω διόλου.

— Ἐν τούτοις . . . ἀφοῦ καὶ αὐτὴ ἦτο παρούσα καὶ συνάδευε τὸν κύριον Ἰασπίνον . . .

Ὁ Δεβώτ ὕψωσε τοὺς ὤμους εἰς ἔνδειξιν ἀγνοίας.

— Δὲν τὴν ἐπικνεῖδον ἔκτοτε, Ἐξοχώτατε, ὁ δὲ ἀνάδοχος μου οὐδέποτε μοῦ ὠμίλησε περὶ αὐτῆς.

— "Α ! ἐδῶ εἶνε ποῦ ἀρχίζει τὸ ὑπόπτον ! εἶπε κατ' ἐκυτόν ὁ Λουδοῦ. Κανὲν μικρὸν ἁμάρτημα θὰ περιέχεται αὐτοῦ μέσῃ, καμμία παράβασις τῶν ἐντολῶν. Πῶς ὀνομάζεται ὁ ἀνάδοχος σου, Δεβώτ ;

— Ἐξοχώτατε, δὲν εἰμυρῶ νὰ σὰς εἰπῶ. Παρήγγειλα νὰ μοῦ ἐξαγάγουν ἐν ἀντίγραφον τῆς βαπτιστηρίου μου πράξεως εἰς τὸ χωρίον, ὅτε ἐπρόκειτο νὰ νυμφευθῶ, ἀλλ' οὔτε καὶ δὲν τὸ ἀνέγνωσα. Καὶ εἶνε φυσικόν· ἐπειδὴ ὁ ἴδιος ὁ ἀνάδοχος μου μ' ἐστεφάνωσε, οὔτε καὶ δὲν μοῦ ἐζήτησε ν' ἀναγνώσῃ τὸ ἔγγραφο ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον ἐγνώριζε καλλίτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον.

— Σωστὸν· ἀλλὰ μήπως ἔχεις αὐτὸ τὸ ἔγγραφο ;

— Τὸ ἔχω, μάστιχα, μαζί μὲ τ' ἄλλα μου ἔγγραφα, Ἐξοχώτατε.

— Καὶ ποῦ εἶνε τὰ ἔγγραφα σου ;

— Εἰς τὸ χαρτοφυλάκιόν μου, τὸ ὅποιον ἔφερα διὰ νὰ ὑποβάλω τοὺς λογαριασμοὺς εἰς τὴν Ἐξοχότητά σας· τὸ δὲ χαρτοφυλάκιον εὐρίσκεται μέσα εἰς τὴν ἄμαξάν μου.

Εὐρίσκοντο ἐγγὺς τοῦ στρατηγείου, ὅπερ ἐφάνετο εἰς ἀπόστασιν ἑκατὸν περίπου βημάτων.

— Εἶνε ἰδική σου, αὐτὴ ἡ ἄμαξά μὲ τὰ τόσον ὠρεῖα ἄλογα ;

— Μάλιστα, Ἐξοχώτατε· τὴν παρήγγειλα χάριν τῆς συζύγου μου· ἀλλ' αὐτὴ δὲν θέλει νὰ ἔμβῃ εἰς αὐτήν, διότι διέταξα νὰ ζωγραφισθῶσιν Ἐρωτες εἰς τὰ παραπετάσματά της.

— Ἀναντιρρήτως εἶσαι πολὺ ἀτυχὴς σύζυγος, φίλτατε, κύριε Δεβώτ, εἶπεν ὁ Λουδοῦ. Θὰ σκεφθῶμεν περὶ αὐτοῦ. Πήγαινε νὰ μοῦ φέρῃς τὸ χαρτοφυλάκιον.

Ὁ Δεβώτ ἔδραμεν· ἀλλ' ἐν τοσούτῳ ὁ Λουδοῦ παρετήρησε τὸν Ἰασπίνον, ὅστις ἐν τῷ μεταξύ εἶχεν ἀφήσει τὸν κάλαμον καὶ παρηκολούθει μακρόθεν τοὺς δύο περιπατοῦντας.

Ὁ Δεβώτ ἐπέστρεψε κομίζων τὸ χαρτοφυλάκιον, ὅπερ ἐνεχείρισεν εὐσεβάστως εἰς τὸν ὑπουργόν. Εἶχεν ἤδη ἀναζητήσει καὶ ἐξαγάγει τὴν βαπτιστηρίον πράξιν διὰ ν' ἀπαλλάξῃ τὸν Λουδοῦ ἀπὸ τὸν κόπον.

— Ἐξοχώτατε, εἶπε, φαίνεται ὅτι ἔχω κακὴν τύχην καὶ εἶνε προωρισμένον νὰ μείνῃ ἀνώνυμος ὁ ἀνάδοχος μου, διότι μὴ γνωρίζουσα νὰ γράφῃ ὑπέγραψε δι' ἐνὸς σταυροῦ.

— Ναί, ἀλλὰ τὸ ὄνομα της πρέπει νὰ ἐγράφῃ εἰς τὴν πράξιν παρὰ τοῦ συντάξαντος αὐτὴν ἱερέως.

— Ἐξοχώτατε, τὸ ὄνομα εἶνε δυσανάγνωστον, εἶνε ἀδύνατον ν' ἀναγνωσθῇ . . . Βαβολέν . . . Βαρθέν . . .

Ὁ Λουδοῦ ἔλαβε τὸ ἔγγραφο καὶ προσήλωσεν ἐπ' αὐτοῦ τὸ διαπεραστικόν του βλέμμα, τὸ βλέμμα ὅπερ ἠδύνατο νὰ εἰσδύσῃ μέχρι τῶν ἐγκάτων τῆς γῆς.

— Ν. Βαλγιέν, θεραπαινίς ! ἀνέκραξε μετὰ φωνῆς βροντώδους, ἥτις ἔκαμε τὸν Δεβώτ νὰ ὀπισθοχωρήσῃ.

Καὶ κατέσχε τὸ χαρτίον τρέμων ἐκ τῆς χαρᾶς.

— Καλὰ, καλὰ, ἄφησέ με, εἶπεν ἀποπέμπων τὸν Δεβώτ· σὲ ἀπαλάσσω ἀπὸ τοῦ νὰ μοῦ ὑποβάλῃς λογαριασμούς· ἄφησέ με· θὰ σὲ προσκαλέσω μετ' ὀλίγον, διότι ἔχω νὰ σοῦ ἀναθέσω μίαν παραγγελίαν.

Ὁ Δεβώτ ἔμεινεν ἑκθαμβος, κατάπληκτος καὶ ἀπεχώρει ὀπισθοδρομῶν.

— Καὶ σιωπὴ ! . . . ἡ ἄλλως ἔχθης, εἶπεν ὁ Λουδοῦ συσπῶν τὰς φοβερὰς ὀφρῦς.

Ὁ προμηθευτὴς ἀπέδρα μετὰ φόβου.

— "Α ! ἡ δεσποινὶς Βαλγιέν, ἡ θεραπαινὶς τῆς κυρίας Σκαρρῶν εἶνε ἡ σύντεκνος τοῦ κυρίου Ἰασπίνου ! ἐψιθύρισεν ὁ Λουδοῦ. Ἀρχίζω νὰ ἐννοῶ, διατί ὁ ἀββάς ἐφοβεῖτο . . . Αἶ, αἶ ! . . . μοῦ φαίνεται ὅτι καὶ ἐγὼ ἐψάρευσα σήμερον τὸ πρῶτον καὶ ἐπίασα ἓνα μεγάλο ψάρι.

"Α ! ὁ κύριος Ἰασπίνος διατείνεται ὅτι δὲν ἐγνώριζε τὴν κυρίαν Μαιντενών, ἐνῷ πρὸ τριακοντα ἐτῶν γνωρίζει τὴν ὑπέρτεραν. Ἐψεύσθη, ἄρα ἐκεῖ ἔγκειται τὸ μυστικόν.

ΛΘ'

ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΙΟΝ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ

Ὁ Βωμπὰν εἶχε δίκαιον. Οἱ ἐθελονταί, ὧν ἡ ἐξ ἀπροόπτου παρουσία εἶχεν

ἐκπλήξει τὸν γαλλικὸν στρατὸν, ἥτο ἡ ἐμπροσθοφυλακὴ τῶν στρατευμάτων, ἅτινα ὁ Γουλιέλμος ἔσπευσε νὰ συλλέξῃ, εὐθὺς ὡς ἔμαθε τὴν κατὰ τοῦ Μὸνς προσβολήν. Μετεχειρίσθη πρὸς τοῦτο τοὺς ἐνθερμοτέρους τῶν διαμαρτυρομένων, οἵτινες ἀποπεμφθέντες ἐκ Γαλλίας κατὰ τὸν ἐν ἔτει 1686 διωγμὸν εἶχον καταταχθῆναι εἰς τὸν ἀγγλικὸν στρατὸν· αὐτοὶ τὸν εἶχον βοηθήσει κατὰ τὸ προηγουμένον ἔτος νὰ νικήσῃ ἐν Βεϋνῇ, μαχόμενος κατὰ Ἰακώβου τοῦ Β'.

Γινώσκοντες πῶς ὁ Γουλιέλμος εἶχε λάβει παρὰ τοῦ βᾶν Γκράφτ συμβουλὰς καὶ χρήματα. Οἱ δύο φίλοι εἶχον ἀπέλθει τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ εἰς Χάγην, ὅπουθεν ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας ἔπεμψε πρὸς πάντας τοὺς συνησπισμένους κατὰ τῆς Γαλλίας ἡγεμόνας τὴν εἰδήσιν περὶ τῆς πολιορκίας καὶ ζωηρὰς παρορμήσεις πρὸς ἐρρωμένην ἀμυναν. Ὡρίζον ὡς τόπον συγκεντρώσεως τῶν στρατευμάτων, ἅτινα οἱ Ὀμόσπονδοι θὰ ἔπεμπον, τὴν Παναγίαν τοῦ Χάλ, μικρὰν πόλιν, κειμένην μεταξὺ Βρυξελλῶν καὶ Μὸνς, ἀπέχουσαν δέκα λεύγας ἐκ τῆς δευτέρας πόλεως καὶ τρεῖς ἐκ τῆς πρώτης. Ἐδῶκε δὲ αὐτὸς τὸ σύνθημα τῆς συγκεντρώσεως ὁδηγήσας ἐκεῖ τετρακισχιλίους Ἀγγλοὺς καὶ διάφορα ἄλλα στρατεύματα, ἀποσπασθέντα ἐκ τῶν φρουρῶν τῶν ἡττον εἰς κίνδυνον ἐκτεθειμένων ἐκ τῶν ἐν Φλάνδρᾳ πόλεων.

Ἀφοῦ ὁ Λουδοῦξ εἶχε καταρτίσει στοατὸν ἐξ ἑκατοντακισχιλίων ἀνδρῶν εἰς δύο μῆνας ἀθρόωως, ὁ Γουλιέλμος ἐβασίλευτο ἐπὶ τῆς ἀκαταπονήτου αὐτοῦ δραστηριότητος, ὅπως συναθροίσῃ τριακόντα ἕως τεσσαράκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν ἐντὸς δέκα ἡμερῶν. Αὐτὴ ἦτο, κατὰ τὴν γνώμην του, ἡ ἀναλογία μεταξὺ τοῦ ἰδικοῦ του πνεύματος καὶ τοῦ τοῦ Γάλλου ὑπουργοῦ.

Ἄλλ' ὅ,τι ὁ δραστήριος ἐκεῖνος καὶ ἀκούραστος καὶ φιλέκδικος ἀνὴρ εἶχε καὶ τὴν θέλησιν καὶ τὴν δύναμιν νὰ ἐνεργήσῃ, οἱ ἄλλοι ἡγεμόνες οὔτε κἀν ἐπεχείρησαν νὰ ἐνεργήσωσιν. Εἶχον ἀποκοιμηθῆναι μετὰ τὴν ιδέαν νὰ μὴ ἀφυπνισθῶσιν εἰμὴ κατὰ τὸν μῆνα Μάιον, ὡς ὁ ἥλιος. Ἡ στιγμή τῆς ἐξεγέρσεως δὲν εἶχε φθάσει καὶ ἐπομένως ἐκοιμῶντο ἀκόμῃ.

Εἰς μάτην οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ Γουλιέλμου ἀνέσκαπτον τὸ ἔδαφος τῶν ὁδῶν διὰ τῶν πετάλων τῶν ἵππων των, πεμπόμενοι ἀλλεπαλλήλως πρὸς τοὺς ὀκνηροὺς συμμάχους. Εἰς μάτην ἐκοπίαζεν αὐτοπροσώπως μεταβαίνων ἐκ τοῦ Χάλ μέχρι σχεδὸν τοῦ γαλλικοῦ στρατοπέδου, διὰ ν' ἀκούσῃ κροτοῦν τὸ τηλεβόλον καὶ ἐκείθεν μέχρι Βρυξελλῶν, διὰ νὰ ἴδῃ μήπως ἔρχονται αἱ ἐπικουρίαι, ἐκ τῆς ὁδοῦ, τὴν ὁποῖαν φυσικῶς ὤφειλον νὰ διανύσωσιν. Ἄλλ' ἐκ Βρυξελλῶν οὐδεὶς ἐφαίνετο ἐρχόμενος, ἐνθ' ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Μὸνς ὁ καπνὸς ἐφαίνετο πυκνότερος, τὸ πῦρ μάλλον εὐδιάκριτον καὶ ὁ κρότος τῆς κατακρημνίσεως μεγαλειότερος.

Καὶ ἐντοσούτῳ ἔπρεπε νὰ βοηθήσῃ τὸ Μὸνς πάσῃ θυσίᾳ. Ὁ φρουράρχος αὐτοῦ πρίγκηψ τῆς Βέργης ἀνέμενεν ἐπικουρίαν.

Μετὰ τὴν αὐστηρότητα τοῦ ἀποκλεισμοῦ διέφευγεν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐπωφελοῦμενος τοῦ σκότους τῆς νυκτὸς ἡ τῆς ταραχῆς τῆς προσελθούσης ἐκ τινος ἐξόδου ἀγγελιαφόρος τις ἐκ τῆς πόλεως κομίζων εἰς τὸν Γουλιέλμον εἰδήσεις φοβερὰς περὶ τῆς προόδου τῶν πολιορκητῶν.

Ὅτε μὲν ἀνηγγέλλετο αὐτῷ ἡ ἀπώλεια δοκίμου τινὸς μηχανικοῦ, φονευθέντος ἐνθ' ἐπετῆρει τὰς ἐργασίας, ὅτε δὲ ἡ καταστροφὴ μίξας συνοικίας ἡ ἀποθήκης σπουδαίας πολεμοφοδίων ἡ τροφίμων. Ὅσακις δὲ παρομοία εἰδήσεις ἀνηγγέλλετο αὐτῷ, ὁ Γουλιέλμος ἀπηλπισμένος παρεκάλει τοὺς πολιορκουμένους νὰ ἔχωσιν ὀλίγην ὑπομονὴν ἀκόμῃ, καὶ ἐπόθει νὰ εἶχε πτέρυγας, ὅπως, ὑπερβαίνων τὰς γραμμὰς τῶν πολιορκητῶν, ὁρμήσῃ καὶ εὐρεθῇ αἰφνιδίως ἐντὸς τῆς πόλεως, ἣν διὰ τοῦ βραχίονός του, διὰ τῆς ἀποφασιστικότητός του, διὰ μόνου τοῦ βλέμματός του θὰ ἐποίει ὥστε ν' ἀνθῆξῃ δεκαπέντε ἡμέρας ἐπὶ πλέον.

Ὁ βᾶν Γκράφτ σιωπηλὸς καὶ γαλήνιος κατόκει ἀναισθητὸς ὡς ἐπιπλὸν ἐντὸς θαλάμου τοῦ στρατηγείου, παρακειμένου τῷ θαλάμῳ τοῦ βασιλέως. Μετὰ τὸ κάπνισμα, μετὰ τὸ τέϊον, προπαρασκευαζόμενον παρὰ τοῦ Λαγκομπέρζ, μετὰ τὴν εἰκόνα τῆς Ἐλεονώρας καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Βρόσμαν, γεγραμμένον διὰ χονδρῶν χαρακτῆρων γραφῆς ἐπὶ τοῦ μόνου φύλλου χάρτου τοῦ ὑπάρχοντος ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἤρκετο κατὰ τὸ φαινόμενον νὰ διέρχεται ὅλας τὰς ὥρας τῆς ἡμέρας. Ἐνίοτε ὅμως συνώδευε τὸν Γουλιέλμον εἰς τὰς μέχρ' ἑκατοντακισχιλίων τοῦ Λαγκομπέρζ ἐμάνθανε τὰ ὀνόματα ὅλων τῶν ἱππέων ἡ τῶν εὐπατριδῶν, ὅσοι διεκρίνοντο μακρόθεν διὰ τοῦ τηλεσκοπίου καὶ ἐφαίνοντο ἔχοντες κᾶποιαν ὁμοιότητα ὡς πρὸς τὸ ἀνάστημα, τὸ βᾶδισμα, ἢ τὰ ἐνδύματα μετὰ τὸν Λουδοῦξ.

Διότι οἱ λογισμοὶ τοῦ βᾶν Γκράφτ ἀντὶ νὰ περιστρέφονται ὡς οἱ τοῦ Γουλιέλμου εἰς τὴν ἀφίξιν τῶν στρατευμάτων, εἰς τὴν ἐπισίτισιν τοῦ Μὸνς καὶ εἰς τὴν μάχην, ἐξ ἧς ἡδύνατο νὰ λυθῇ ἡ πολιορκία, συνεκεντροῦντο ἀποκλειστικῶς εἰς ἕνα καὶ μόνον σκοπὸν: νὰ συλλάβῃ τὸν Λουδοῦξ ἢ νὰ φονεύσῃ αὐτόν. Διὰ τοῦτο πᾶς ἀγγελιαφόρος ἐπιστρέφων εἰς Μὸνς εἶχεν ἐντολήν παρὰ τοῦ βασιλέως νὰ εἴπῃ πρὸς τὸν πρίγκηπα τῆς Βέργης: «Ἀμύνθητε καλῶς καὶ ἀναμένετε με!» παρὰ τοῦ βᾶν Γκράφτ δὲ εἶχεν ἐντολήν νὰ εἴπῃ εἰς τοὺς πυροβολητὰς καὶ ἀκροβολιστὰς: «Δέκα χιλιάδας φλωρινία θὰ λάβῃ ὡς ἀμοιβὴν ἐκεῖνος, ὅστις φονεύσῃ τὸν Λουδοῦξ.»

Αἱ ἡμέραι περῆρχοντο καὶ μόνον ἀσημαντὰ τινὰ ἀποσπάσματα εἶχον φθάσει εἰς Χάλ ἀνευ πολεμοφοδίων, ἀνευ σθένους. Οἱ Ὀμόσπονδοι ἡγεμόνες ἐζήτουν παρὰ τοῦ Γουλιέλμου νὰ χορηγηθῇ αὐτοῖς καιρὸς ἕξ ἐβδομάδων ὅπως ἐκστρατεύσωσιν, ἐνθ' ὁ πρίγκηψ τῆς Βέργης ἀφ' ἑτέρου διὰ παντὸς δυνατοῦ μέσου καθίστα γνωστὸν ὅτι δὲν ἡδύνατο ν' ἀνθῆξῃ πλέον τοῦ μηνός.

Ὁ Γουλιέλμος ἐκινδύνευε νὰ παραφρονήσῃ ἐκ τῆς λύπης καὶ τῆς ἀνυπομονησίας. Προσεπάθησε νὰ συστήσῃ τακτικὴν συγκοινωνίαν μετὰ τῆς πολιορκουμένης πόλεως, ἀλλ' οἱ κατασκόποι του συνελήφθησαν· καὶ ὅσοι μὲν αὐτῶν ἠρνήθησαν νὰ ὁμιλήσωσιν ἀπηγγαρεύθησαν, ὅσοι δὲ ὁμολόγησαν τὴν ἐντολήν των ἡμεῖς φησὶν ἀδρότατα. Εἰς τρόπον ὥστε, διαδοθείσης τῆς φήμης περὶ τῆς ἐλευθεριότητος τοῦ στρατάρχου τοῦ Λουξεμβούργου, καὶ φανερὰς οὐσίας ἀφ' ἑτέρου τῆς ἀγγῆνης, οἱ μὲν τίμιμοι κατασκόποι, ἐγένοντο εἰς ἄκρον σπᾶνιοι, ἐνθ' οἱ προδότες ἀθρόοι συνέρρεον πρὸς τὸν Γουλιέλμον.

Ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας ἐσκέφθη περὶ πάντων τῶν μέσων δι' ὧν ἡδύνατο νὰ βοηθήσῃ τὸ Μὸνς πρὸς τῆς ἀφίξεως τῶν συμμάχων, καὶ ἐπέσθη ὅτι τὸ καλλίτερον θὰ ἦτο νὰ ἐτοιμάσῃ ἐν σῶμα ἀνδρῶν δεδοκιμασμένων νὰ τοποθετήσῃ αὐτὸ εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου, ὅπως, ἐπωφελοῦμενον τῆς ἐξόδου, ἣν ἤθελεν ἐπιχειρήσῃ ἡ φρουρά, εἰσχωρήσῃ τὸ σῶμα τοῦτο εἰς τὴν πόλιν.

Ἀλλὰ πῶς ὁ στρατάρχης τοῦ Λουξεμβούργου, ὅστις ἐπετῆρει μετὰ τεσσαράκοντακισχιλίων ἀνδρῶν πᾶσαν τὴν χώραν, θὰ ἐπέτρεπε νὰ διέλθῃ σῶμα στρατοῦ βαδίζον κατὰ τοῦ Μὸνς; Ἰδοὺ διατί οἱ ἐθελονταὶ ἐκεῖνοι, οὓς εἶδομεν εἰς τὸ ἔλος, διαμοιρασθέντες καὶ ἀποκρυβέντες εἶχον θαρραλέως προχωρήσει μέχρι τοῦ γαλλικοῦ στρατοπέδου, ἐκ σημείου ὅπου ἡ φύσις τοῦ ἐδάφους δὲν ἐπέτρεπε νὰ τεθῶσι προφυλακαί. Τὸ δὲ φονικὸν πῦρ αὐτῶν προήρχετο καὶ ἐκ τῆς ἐπιθυμίας ὅπως διευκολύνωσι τὸ κίνημα τοῦ Γουλιέλμου καὶ ἐκ τῆς φιλεκδικῆς παραγγελίας τοῦ βᾶν Γκράφτ.

Ὁ μὲν πρῶτος εἶχε συσῆσει αὐτοῖς νὰ ἐπισύρῳ τὴν προσοχήν τῶν ἐχθρῶν καὶ νὰ προκαλέσωσι προσβολήν, καθ' ἣν στιγμήν θὰ ἐνηργεῖτο ἡ ἐκ τῆς πόλεως ἐξόδος. Ἡλπίζε τοιοῦτοτρόπως ὅτι ἡ γρχμμή τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ θὰ ἐξησθενίζετο ὅπως ἀντιμετωπίσῃ τὴν διπλὴν ἐκείνην προσβολήν, διὰ τοῦ κενοῦ δὲ θὰ ἡδύνατο νὰ εἰσχωρήσῃ ἀπόσπασμα Ἀγγλων στρατιωτῶν εἰς Μὸνς μετὰ πολεμοφοδίων καὶ ζωτοφριῶν. Ὁ δὲ δεύτερος, ὁ βᾶν Γκράφτ, ἡλπίζεν ὅτι οἱ ἀρχηγοὶ θὰ προσέτρεχον ἀκούοντες τὸν θόρυβον τῆς μάχης καὶ ὅτι θὰ εὐρίσκετο διὰ τὸν προμηθευτὴν Βρόσμαν μία τοῦλάχιστον σφαῖρα νὰ πληξῇ αὐτόν ἐξ ὅλων ἐκείνων ὅσοι ἤθελον διασχίσει τὸν ἀέρα.

Ἄλλ' ὁ Γουλιέλμος καὶ ὁ βᾶν Γκράφτ ἠπατήθησαν ἐν τῇ προσδοκίᾳ των. Ὁ κατασκόπος, ὅστις ἔμελλε νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν πρίγκηπα τῆς Βέργης ἵνα προετοιμάσῃ τὰ τῆς ἐξόδου, ἐξετέλεσεν ἀληθῶς τὸ καθήκον του καὶ ἡ ἐξόδος ἔλαβε χώραν· ἀλλὰ τῶν ἐθελοντῶν τὸ ἀπόσπασμα δὲν ἡδυνήθη νὰ συνταχθῇ ἐγκαίρως, ὅτε δὲ ἐξετέλεσε τὴν προσδιορισθείσαν κίνησιν, ἡ φρουρά εἶχεν ἤδη ἀποκρουσθῇ καὶ ὑποχωρήσει εἰς Μὸνς.

Αἱ γρχμμαι τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ κα-

τέστησαν ἐκ νέου πυκναὶ καὶ ἀδιαπέραστοι, ὁ δὲ Γουλιέλμος εἰς ἀπόστασιν ἡμισείας λευγῆς, ἔδρανε τὰς χεῖρας ἐξ ἀνυπομονησίας, εὐρισκόμενος ἐπὶ κεφαλῇ τῶν Ἀγγλῶν στρατιωτῶν του, ἐτοίμων νὰ διαρρήξωσι τὴν γραμμὴν, εὐθὺς ὡς ἤθελον ἶδει κενὸν χώρον. Τέλος μετ' ἄγονον τουφεκισμὸν, τὸ ἔλος ἐκυριεύθη παρὰ τῶν Γάλλων στρατιωτῶν, οἱ δ' ἐθέλονται ἐγένοντο ἄφαντοι εἰς τὸ σκότος καὶ εἰς τὰς πτυχὰς τοῦ ἐδάφους, μὴ κατορθώσαντες καὶ νὰ ἐκπληρώσωσι τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ βασιλέως.

Ὅτε αἱ διεσπαρμέναι αὐτῶν ομάδες ἐπανῆλθον εἰς τὸν Γουλιέλμον, ὁ βασιλεὺς δὲν ἀπέτεινε πρὸς αὐτοὺς τὴν παραμικρὰν ἐπιπληξιν. Ἄφησε τὸν βασιλέα νὰ παραπονῇται κατὰ τῶν ἀδελφῶν, οἱ ὅποιοι ἡττόγησαν τὸν Λουδοβίκον καὶ κατὰ τοῦ κακοῦ δαίμονος, τοῦ ὑπερασπίζοντος τὸν ἄνδρα ἐκείνον.

Τὰ ἀνακρινόμενα αὐτῷ περὶ τῆς μάχης, περὶ τῆς ὑπεροχῆς τῶν στρατευμάτων, περὶ τῆς δραστηριότητος τῶν στρατηγῶν, καὶ πᾶν ὅ,τι αὐτὸς αὐτοπροσώπως εἶδεν ὡς πρὸς τὰς ἐξακοντισθείσας παρὰ τοῦ Βωμπᾶν νέας βόμβας, ἡ ἀργία τῶν συμμάχων του, πάντα ταῦτα ἐπεβεβαίωσαν τὴν ἰδέαν, τὴν ὁποίαν εἶχε σχηματίσει, ὅτι τὸ Μόνς δὲν ἠδύνατο ν' ἀνθέξῃ.

Ὁ Γουλιέλμος ἐκλείσθη εἰς τὸν θάλαμον του ἐν Χαλ, πάσχων ὀδυνηρῶς καὶ ἀποκαρπύπων εἰς πάντας τὴν ὁδὴν του. Ὁ κόμης Ὁβερκερκ, ὁ αὐτάρχης του, εἰσῆλθεν εἰς τὸν θάλαμον του, ὁδηγῶν πρὸς αὐτὸν ἄνδρα φυγόντα ἐκ Μόνς κατὰ τὴν ἐξοδον, ὅστις τραυματισθεὶς εἰς τὴν κεφαλὴν προσεποιήθη τὸν νεκρὸν, μετὰ τὴν μάχην δὲ ἠδυνήθη νὰ ὑπερβῇ τὰς γραμμάς τῶν προφυλακῶν διὰ νὰ κομίσῃ πρὸς τὸν βασιλέα τῆς Ἀγγλίας εἰδήσεις, ὅσα κακὰ καὶ ἂν ἦσαν αὐταί.

Ὁ Γουλιέλμος ἐκάθητο εἰς ἔδραν χαμηλὴν, καὶ μαλακὴν· πᾶσα ἡ ζωὴ τοῦ σώματός του εἶχε συγκεντρωθῇ εἰς τοὺς μεγάλους διαπεραστικούς ὀφθαλμούς του.

Ἀφ' οὗτου ἐπὶ εἰκοσιτέσσαρας ὥρας εἶχεν ἀναπνεύσει τὸν ὑγρὸν ἀέρα τοῦ ἔλους καὶ ὀδεύσει ἐντὸς τοῦ βορβόρου μὲ τοὺς στρατιώτας του, ἡσθάνετο τοὺς πνεύμονάς του πεπραγμένους, τὸ στόμα του κατὸν, ἡ δὲ βῆξ, ὑπὲρ ποτε ἀγριωτέρα, ἀνέσκαπτε τὸ στῆθος του καὶ συνετάρκασε τὴν κεφαλὴν του ἐκρηγνυμένην.

Ὁ βασιλεὺς διέταξε τὸν φυγάδα νὰ διηγηθῇ τὰς λεπτομερείας τῆς ἐξόδου, ἐπήνεσε τὸν στρατιώτην διὰ τὴν ἀνδρείαν καὶ εὐφυΐαν του, εἶτα ἐρχόμενος ἐπὶ τὸ κυριώτερον θέμα :

— Καὶ τὸ Μόνς ; ἠρώτησεν.

— Μεγαλειότατε, τὸ Μόνς διακρίνεται εἰς δύο πόλεις, τὴν στρατιωτικὴν καὶ τὴν τῶν πολιτῶν· ἡ πρώτη πλήρης ζήλου καὶ τολμηρὰ δύναται ν' ἀνθέξῃ ἐπὶ ἑξ ἀκόμῃ μῆνας, ἡ δευτέρα φοβεῖται τὰς βόμβας, ὅχι διότι φονεύουν, ἀλλὰ διότι πυρπολοῦν καὶ καταστρέφουν τὰς οἰκοδομὰς, οἱ δὲ πολῖται εἶνε ἰδιοκτῆται.

— Σωστόν, ἀπήντησεν ὁ ἡγεμὼν· εἰς

τρόπον ὥστε οἱ πολῖται εἶνε χλιαρώτεροι καὶ ἀρνοῦνται νὰ ὑπηρετήσουν.

— Ἀκόμῃ χειρότερον, Μεγαλειότατε, αὐτοὶ σκέπτονται νὰ παραδοθῶν.

Ὁ Γουλιέλμος ἀνηγέρθη στηριχθεὶς ἐπὶ τοῦ ἀγκῶνος.

— Ἀπὸ τόρα ! εἶπεν.

— Ὁ φρουράρχος εὐτυχῶς τοὺς ἐσωφρόνισεν· ἀλλ' ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης γνωρίζει ὅτι εἰς Μόνς εἴμεθα μόνον τέσσαρες χιλιάδες στρατιῶται, ἐνῶ οἱ πολῖται συμποσοῦνται εἰς δέκα χιλιάδας.

— Εἰς στρατιώτης ἀξίζει δέκα ἀπὸ ἐκείνων τοὺς ἀνθρώπους ! ἀνέκραξεν ὁ Ὁβερκερκ.

— Ἔστω, ἀπήντησεν ὁ Γουλιέλμος μετὰ προθυμίας, ἀλλ' ὅταν ἡ φρουρά θὰ μάχεται κατὰ τῶν πολιτῶν δὲν θὰ δύναται νὰ μάχεται ἐνταυτῷ καὶ κατὰ τῶν Γάλλων.

— Ἀκριβῶς, εἶπεν ὁ στρατιώτης.

— Πολὺ καλὰ· εἰσαι γενναῖος καὶ λυποῦμαι, διότι δὲν εὐρίσκεσαι πλέον εἰς Μόνς· ἀλλὰ θὰ σὲ τοποθετήσω ἄλλου.

— Πλησίον σας, ἂν ἦτο δυνατόν, εἶπεν ὁ στρατιώτης, θὰ σᾶς εἶμαι χρήσιμος· εἶμαι θρέμμα αὐτῆς τῆς ἐπαρχίας· ἐγεννήθην εἰς Ἅγιον Γισλανόν. Χιλιάδες φορὰς ὠδοιπόρησα εἰς τὸν δρόμον τοῦ Μόνς, καὶ εἰς ὅλους τοὺς πέριξ, δὲν ὑπάρχει δὲ λίθος, δὲν ὑπάρχει ἀγρός, δὲν ὑπάρχει τρύπα, ποῦ νὰ μὴ γνωρίζω.

— Εἰς Ἅγιον Γισλανόν ! ἐψιθύρουν ὁ Γουλιέλμος, ἐγεννήθης εἰς Ἅγιον Γισλανόν ;

— Καὶ ὑπηρετοῦν ἐκεῖ μετὰ τῆς συζύγου μου ὡς κηπουρός, ὅταν ἦσαν ἰδιεὶ καὶ μας μοναχαὶ ἐκεῖ, ὅπου εὐρίσκονται σήμερα αἱ Γαλλίδες μοναχαὶ καὶ ἡ παλλακίς τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας.

Ὁ βασιλεὺς ἐφάνη βυθισθεὶς εἰς βαθεῖαν ῥέμβην.

Ἐπεται συνέχεια.

FORTUNE BOISGOBEY

ΤΟ ΚΟΜΜΕΝΟ ΧΕΡΙ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

[Συνέχεια]

Ὁ Μάξιμος καθιδύετο, καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην περίστασιν ἠθέλει εὐχαρίστως διέλθει μίαν ὥραν, μετὰ τὸσον ἐπιχαρίτου συντρόφου, ἀλλὰ δὲν ἐλησμόνει ὅτι εἶχεν ἔλθει διὰ νὰ ζητήσῃ ἐξηγήσεις παρὰ τῆς κ. Σερζάν, καὶ ὅτι ὅλη του ἡ πολιτικὴ ἔτεινεν εἰς τοῦτο, ἔχων πάντοτε ὑπ' ὄψιν νὰ μὴ τὴν λυπήσῃ.

Ἄλλως τὸ ἐσκέπτετο ὅτι δὲν ἔπρεπε καὶ νὰ σπεύσῃ νὰ θέσῃ τὸ ζήτημα ἐπὶ τοῦ τάπητος. Ἐφοβεῖτο ὅτι διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἠθέλει ἀναγκασθῇ ἡ ὥραία μελαγχροινὴ νὰ φανῇ κρυφίους καὶ νὰ μὴ ὁμιλήσῃ, ἐνῶ διὰ τοῦ οἴνου ἤλπιζε τὸ

1. Ἴδε εἰκόνα φύλλου 231.

ποθοῦμενον ἀποτέλεσμα νὰ ἔλθῃ ἀφ' ἑαυτοῦ· ὁ Μάξιμος ἀπεφάσισε νὰ περιμένῃ περιοριζόμενος μόνον εἰς τὰς συνήθεις φιλοφρονήσεις.

— Πράγματι ἡ ζωὴ εἶνε ὥραία, ἀνέκραξεν. Ἐπέρασα τὴν ἡμέραν μου σήμερα νὰ κουράζωμαι καὶ νὰ πηγαίνω γιὰ ξέναις ὑποθέσει, ποῦ δὲν θὰ μοῦ τὸ χρεωστοῦν χάριν, καὶ ἐπὶ τέλους νὰ ἡ τύχη ποῦ μ' ἔφερε νὰ συναντήσω τὴν ὠραιότεραν γυναῖκα τῶν Παρισίων καὶ νὰ δειπνήσω μαζί της σὲ μιὰ μικρὴ φωλιὰ, ζεστή, ζεστή...

— Μία λέξι ἀκόμῃ καὶ ἀνοίγω τὸ παράθυρο, εἶπε γελῶσα ἡ μελαγχροινὴ. Καὶ πρῶτα, πρῶτα δὲν εἶμαι ἡ ὠραιότερα γυναῖκα τῶν Παρισίων, καὶ ἔπειτα δὲν ἦρθα ἐγὼ ἐδῶ γιὰ νὰ μοῦ κάνεις ἔρωτα.

— Καὶ γιὰτί λοιπόν ;

— Διὰ νὰ φάγω καραβίδαις ἂν μὴ μπούριελαι.

— Μόνο καὶ μόνο γι' αὐτό ;

— Σᾶς βεβαιῶ. Εἶν' ἓνας μῆνας ποῦ δὲν ἔφαγα. Ὁ τύραννός μου δὲν ταῖς ἀγαπᾷ καὶ ποτὲ δὲν μὲ συμβουλεύεται διὰ τὸ γεῦμα.

— Εὐτυχῶς ὅτι ἡ βασιλεία του λήγει.

— Ἀ ὅχι ! Θέλει νὰ μὲ πάρῃ μαζί του.

— Καὶ σεῖς θὰ τὸν ἀκολουθήσετε ;

— Οὐδ' ἐγὼ ξεύρω. Αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν φαντασίαν μου τῆς στιγμῆς ἐκείνης. Ποτὲ δὲν προσχεδιάζω. Θὰ φύγω ἐὰν βαρεθῶ ἐδῶ.

— Πέτε μου λοιπὸν τί πρέπει νὰ κάμω γιὰ νὰ σᾶς διασκεδάσω, ἀφοῦ εἶνε ὁ μόνος τρόπος νὰ σᾶς κρατήσω.

— Ὡ σχεδὸν τίποτε. Ἐπρεπε νὰ μὲ ἀγαπᾶτε.

— Αὐτὸ εἶνε εὐκόλον.

— Ἀπ' ἐναντίας εἶνε δύσκολον νὰ μὲ ἀγαπᾶτε, ὅπως ἐγὼ ἠθελα νὰ ἀγαπηθῶ. Πιστεύω μάλιστα ὅτι γιὰ σᾶς εἶνε ὅλως διόλου ἀδύνατον.

— Μὰ πῶς θέλετε λοιπὸν νὰ σᾶς ἀγαποῦν ;

— Μέχρι τρέλας· σᾶς τὸ λέγω καθαρά. Δὲν εὐχαριστοῦμαι ἀπὸ ἔρωτα μεταβαλλόμενον. Εἶμαι ριζοσπάστης εἰς τὸν ἔρωτα, ἐνῶ ἡ καρδιά σας μοῦ φαίνεται τοῦ κέντρου τῆς ἀριστερᾶς. Θέλω ὁ ἀνθρώπος, ὁ ὁποῖος μὲ ἀγαπᾷ καὶ ἐγκλημα ἀκόμῃ νὰ διαπράξῃ, ἂν ἐγὼ τὸ ἀπαιτήσω.

— Διάβολε ! εἶπεν ὁ Μάξιμος ἑννέος μείνας ἐκ τοῦ ἀνελπίστου τούτου, τὸ ἐγκλημα εἶνε ἀρετὰ ριζοσπαστικόν.

— Καὶ ἡ ἰδιοσυγκρασία σας δὲν εἶνε τοιαύτη διὰ νὰ ἀρέσετε εἰς μίαν γυναῖκα, ἐπανελάβην ἡ κυρία Σερζάν μετὰ μειδιάματος. Τὸ ξεύρω πολὺ καλὰ καὶ δὲν σκέπτομαι νὰ σᾶς ζητήσω νὰ δολοφονήσετε κανένα διὰ νὰ μοῦ ἀποδείξετε τὸν ἔρωτά σας, οὔτε καὶ τὴν ἀρκουδάν μου.

— Ἄν ἀρκείσθε μόνον νὰ τὸν ραπίσω...

— Τί ἀνάγκη· αὐτὴ ἡ κακομαθημένη ἀρκουδα μοῦ εἶν' ὠφέλιμος. Δὲν λέμε τίποτε εὐθυμότερον.

— Εὐχαρίστως.

— Γιὰ σᾶς, παραδείγματός χάριν. Πῶς περνᾶτε ;